

Urmas Sukles:
linnaturg ei tohi pakkuda konkurentsi erakauplustele. Lk 2

Advendiaeg tuli
Lihulas lausvihmas, Üdrumal jääküünalde töötoaga ning Haapsalus kiriku-kontserdiga. Lk 5

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

TEISIPÄEV, 5. DETSEMBER 2017 | NR 141 (4086) | 1 EURO

Kirsti Narinen:
Eesti ja Soome täiendavad teineteist. Lk 4

● MÜÜMATA VARA

Nõva vald jõudis pankroti äärele

Nüüd juba endisel Nõva vallal on 30 000 eurot tasumata arveid, sest vallavalitsus prognoosis eelarvetulusid liiga heldelt.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Endise Nõva vallavalitsuse finantsist Sirje Laas ütles Lääne Elule eile, et valla pangakontol on 6000 eurot. „Palgad oleme suutnud seni välja maksta, aga suuremad ostud ja toetused oleme pidurdanud. Arveid maksame, kui vähegi midagi koguneb,” tunnistas Laas.

Lahkumishüvitis saamata
Pärast haldusreformi sai Nõvast Lääne-Nigula valla osa, oma eelarvega aga peab vald hakkama saama selle aasta lõpuni. „Nõva on elanud üle jõu. Fakt on see, et arved on maksmata ja raha kontol pole,” ütles Lääne-Nigula vallavanem Mikko Lõhmus. „Miks pole, ei oskagi praegu öelda. Kas on finantsjuhtimine nõrk olnud, kas on valesti tulusid planeeritud, liiga palju kulutatud või kõik korraga.”

Lõhmus palkas audiitori kontrollima Nõva valla 2017. aasta eelarvet.

Lõhmuse sõnul on vallal maksmata arveid 30 000 euro kanti. Kui Nõva aasta lõpuks neid tasutud ei saa, maksab arved Lääne-Nigula vald. „Aga see läheb Nõva enda ühinemistootest,” ütles Lõhmus.

Nõva vallavanem Deiv Rahumägi (seisab) süüdistab vallavolikogu eelarve lõhkiajamises.

Nõva ühinemistoetus on 300 000 eurot.

Igapäevased kulud nagu elekter, kütte ja vesi on makstud, mis saab edasi, pole teada. Ühinemise järel ametist lahkunud vallavanem Kalle Saar ütles, et oma viimast palka ja puhkusekompensatsiooni ootas ta ligi kuu aega. Oma üle 8000 euro suuruse lahkumishüvitise saab Saar tõenäoliselt tuleval aastal Lääne-

Nigula valla eelarvest. Kuni 1. jaanuarini on Nõval oma eelarve, seal aga nii suurt summat pole. Lõhmus sai Nõva rahaprobleemidest teada kohe pärast ühinemist. „Eks kõlaskad käinud ennegi, nii et päris ootamatu see ei olnud, aga ebameeldiv on ta ikka,” ütles Lõhmus.

Laasi sõnul on maksmata üle 2000 euro kaheksa kuvari eest koolile arvutipargi uuendamiseks.

5000 eurot on vald võlgu valla sotsiaalkorterite remontimise eest OÜ-le Remondihai. Umbes 4000 eurot on vald heakorradööde teenuste eest võlgu Nõva Kilgile.

Liiga optimistlik

Laasi sõnul on tekkinud olukorral mitu põhjust. „Tulumaksu laekumist on prognoositud liiga optimistlikult,” ütles Laas.

Nõva valla rahaline seis

- 2017. aasta eelarve maht on 707 000 eurot, sellest 333 000 pidi olema tulumaks.
 - Tulumaksu tõusu planeeriti 16,3 protsenti, nii palju aga ei ole laekunud.
 - Müümata jäi 24 000 euro eest valla vara. Vähemalt samas mahus jäi laekumata tulumaksu.
 - Eile oli valla kontol 6000 eurot.
 - Maksmata arveid on 30 000 eurot.
- ALLIKAS: NÕVA VALLAVALITSUS

URMAS LAURI

Nõva valla 2017. aasta eelarve maht on 707 000 eurot. Laasi sõnul olnuks realistlik prognoosida 3,3 protsenti tulumaksu tõusu. Eelarves see nii esialgu ka oli, lõpuks aga lepiti kokku 16,3 protsenti. „Eks ma raamatupidajana väideldud vastu, aga otsus tuli teine,” tunnistas Laas. Nii arvestaski tänavune eelarve, et tulumaksu laekub 333 000 eurot. Mullu tuli 284 000 eurot. Laasi sõnul tehti tänavu nii julge otsus põhjusel, et jaanuaris laekus tulumaksu 36 protsenti rohkem kui tavaliselt. Tegelikult laekus tulumaksu kõikidel kuudel vähem.

24 000 eurot jäi saamata valla vara müügist. Plaanis oli enam-

pakkumisele panna neli valla le kuuluvat maatükki, kuid eelnõu volikogusse ei jõudnudki. Toonase vallavanema Deiv Rahumäe sõnul saadeti eelnõu kaks korda volikogusse, aga volikogu esimees Peeter Kallas ei võtnud neid päevakorda. Rahumäe sõnul oleks mereäärsed maatükid müüdud planeeritust mitu korda kallimalt.

„Aga kui volikogu ei vii eelarvet ellu ja jätab müügi tegemata, siis ei saanudki see asi ju teismoodi lõppeda,” ütles Rahumägi.

Tulumaksu liiga optimistlikku prognoosi Rahumägi enda süüks ei võta. „Volikogu peab selles asjas üksteisele otsa vaatama,” ütles Rahumägi.

Kallas tunnistas, et maatükkide müümata jätmise on tööpoolest tema viga. Suuremaks eksimuseks peab ta aga seda, et eelarvesse oli planeeritud veerand Nõva valla ühinemistootest ehk 75 000 eurot.

Kruntide müügi eelnõu oli Kallase sõnul juriidiliselt küsitav. Ühel maatükil on kohaliku jahiseltsi maja ja võinuks tekkida seis, et maa kuulub ühele, maja aga teisele omanikule. „Siis vallavanem vahetus, tekkis segadus, asjad jäid venima. Enne ühinemist ei pidanud ma õigeks valla vara müüa,” ütles Kallas.

TAMREX

Pane oma mugavus proovile!

SNICKERS Workwear
uue generatsiooni
aluspesu on ideaalne
aluskiht külmades
tingimustes.

Ideaalne spordipesu!

Innovaatiline ja kiiresti kuivav streškangas hoiab keha kuiva ja värskena juhtides higi ja niiskuse kehast eemale. Erinevate struktuuridega kangakoe osad pakuvad lisaventilatsiooni, tuge ja kaitset just seal, kus sinu keha seda kõige rohkem vajab.

- Lisaventilatsiooniga võrkangas kohtades, mis higistavad kõige enam.
- Täiendav isolatsioon õlgadel ja neerude kohal.
- Lisakaitse küünarnakkidel ja põlvedel.
- Täiendav õhutus seljal ja põlveõndlates.
- Lisasurve, et toetada ja aktiveerida olulisi lihaseid seljal, säärtel ja niueta.

SNICKERS Workwear
LifeWork, 37.5@
õmbusteta pikkade
käistega särk

9418/0418 **65 €**

SNICKERS Workwear
LifeWork, 37.5@
õmbusteta
pikad aluspüksid

9409/0418 **54 €**

Kui ostad komplekti,
9425/0418 + 9428/0418
või 9418/0418 + 9409/0418
saad kindad
(art 9578/0448)

TASUTA

Hinnad sisaldavad
käibemaksu 20%
ja kehtivad,
kuni kaup jätkub!

SNICKERS Workwear FlexiWork
ALUSPESU TÖÖTAMISEKS JA SPORTIMISEKS

**FLEXI
WORK**

SNICKERS Workwear
FlexiWork õmbusteta
pikkade käistega särk

9425/0418 **65 €**

SNICKERS Workwear
FlexiWork õmbusteta
pikad aluspüksid

9428/0418 **54 €**

**Snickers
WORKWEAR**

SNICKERS Workwear
LifeWork, 37.5@ sokid

9217/2804 **17 €**

**TAMREX sooja pesu
KOMPLEKT**
(särk + püksid)
-20%
= 48 €

TAMREX pikad aluspüksid
art 7112 - meestemudel
art 7113 - naistemudel
29 €

TAMREX soe alussärk
art 7191 - meestemudel
art 7192 - naistemudel
31 €

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 • TARTU Aardla 114, Ringtee 37a • PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 • RAKVERE Pikk 2 • VIJANDI Riia mnt 42a • JÕHVI Tartu mnt 30
VÕRU Piiri 2 • VALGA Vabaduse 39 • NARVA Maslovi 1 • HAAPSALU Ehitajate tee 2a • PAIDE Pikk 2 • JÕGEVA Tallinna mnt 7 • TÜRÜ Türi-Alliku • RAPLA Tallinna mnt 2a • KEILA Keki tee 1

**UUS KAUPUS
KURESSAARE**
Tallinna 80a

● JUHTKIRI

Haldusreformi kibedad viljad

Haldusreformijärgne Läänemaa pole veel paari kuudki vana, kui hakkab välja tulema, et ühinemisel on ka oma varjuküljed. Nõva valla kontojääk on 6000 eurot, maksmata arveid on 30 000 euro kanti ja pole suurt lootust, et need aasta lõpuks tasutud saaksid.

Kui Nõva omadega ise hakkama ei saa, tuleb arved maksta Lääne-Nigula vallal, sest koos ühinemisega sai uus vald maa ja rahva ning võlad. Mis aga saanuks siis, kui Nõva oleks pidanud jätkama iseseisva omavalitsusena?

Võiks ju kahtlustada, et tulumaksu laekumist planeeriti Nõval meelega liiga optimistlikult, sest oli ette teada, et ühinemine tuleb. On ju Nõva olnud pigem haldusreformi vastu kui poolt, miks siis mitte see viimane aastake võtta ja üle jõu elada? Või planeeriti eelarves 16,3 protsenti tulumaksu laekumise kasvu tõepoolest lihtsameelsusest. Vallas, kus elab 220 tööalist elaniku? Arusaamatuks jääb, miks ikkagi ei pandud enampakkumisele nelja vallale kuuluvat maatükki, mis tõenäoliselt müüduks maha planeeritud 24 000 eurost kallimalt. Vastuseid neile küsimustele ei ole.

Finantsist Sirje Laas pidas realistlikuks viis korda väiksemat tulumaksu kasvu, ometi kirjutati eelarvesse viis korda suurem. Vallavanem Deiw Rahumägi käsib volikogul üksteisele otsa vaadata. Volikogu esimees Peeter Kallas ütleb, et ei pidanud õigeks enne ühinemist valla vara müüa. Selle kohta, kas on õige peaaegu pankrotis vallana ühineda, ei ütle Kallas midagi. Mis tehtud, see tehtud. Ja üldse, vallavanem vahetus, segadust oli palju, kooliga läksid probleemid üha teravamaks. Jõuad sa seal veel eelarvet täita ja laekumist jälgida.

Kõik see kokku ei näita muud, kui Nõva viimase vallavalitsuse võimetust omavalitsust juhtida. Ühinemise esimesed viljad Läänemaal on küll kibedad, aga tõestavad üht: haldusreform oli vajalik.

● TEISED LEHED

Riina Eentalu: soome ja eesti keel, kas õed või ema ja tütar?

ERR. Heal naabril Soome riigil on homme 100. sünnipäev. Kuidas soomlased eesti keelest huvitusid, saame lugeda soome ajaloolase Seppo Zetterbergi äsja eesti keeles avaldatud raamatust „Rändajad Soome sillal”. Seal on kirjas ka Elias Lönnroti uurimisreis Eestisse 19. sajandi keskel. Lönnrot kirjutab, et Eestimaa estofiilid on eri arvamusel eesti ja soome keele suguluse asjus, et kas eesti keel on soome keele õde või tütar. Lönnrot arvab, osundan: „...kui pean valima kahe halva vahel, kas rikutud õde või laps, siis meelsamini valiksin esimese.” Tsitaadi lõpp.

Ehk siis rikutud õde. Nii Lönnrot kui ka August Ahlqvist leidsid, et eesti kirjakeele on sakslased ära rikkunud ja eesti keel on väänatud saksa keele kirjutustava järgi. Nii et tuli maha mätta lootus eesti ja soome keel ühendada, sest erinevused olid läinud juba liiga suureks. Nii või teisiti, nii palju sarnased on me keeled küll, et Johannes Aavik tõi meie kirjakeelde terve portsu laensõnu soome keelest. Me saame teineteisest aru, me soovime Soomele 100. sünnipäevaks õne ja soome keelele kestmist. Küll siis kestab ka eesti keel – sugulased ju.

● LAUSELAEN

„Mõtlesin, et torgin natuke Kajat. Ütlesin, et teeme raamatu.”

Marju Tammik selle kohta, kuidas tal õnnestus panna Kaja Lotman raamatut kirjutama. L.E, 2. detsember 2017

Haapsalu turust realistlikult

Huvitav on lugeda ahastusest nõretavaid lugusid Haapsalu turu teemal ja kuulata volikogus opositsioonipoliitikutelt, kui rumal on Haapsalu linnavalitsus, et hävitas ilusa nõukogude arhitektuuri pärandi.

Haapsalu volikogu liikmed Lauri Luik ja Urmas Koppe annavad isegi linnavalitsusele loa mõelda suurelt, et Haapsalu turust teha turumaailma pärl. Tants Haapsalu turu ümber tuletab mulle meelde Ostap Benderi kurikuulsa Uus-Vasjuki linna rajamise plaane klassikalises Ilfi ja Petrovi romaanis „Kaksteist tooli”.

Suurelt võib mõelda, eriti kui sa oled opositsioonis või üldse volikogusse mitte pääsenud, aga iseküsimus on, kas saab suurelt ka ette võtta ning on see võimalik ja mõistlik. Haapsalu linnavalitsus on läinud otustele, mis on reaalsed, ning kavandab investeringuid, mis vastavad linna võimalustele.

Haapsalu turg on vindunud aastaid. Ta võis küll olla nõukogude aja üks huvitav arhitektuuriobjekt, kuid see on ka kõik, mida ma eelmisest turust positiivset oskan välja mõelda. Putkad olid ebapraktilised ning enamikus nendest kauplemist ei toimunud. Varjualused olid tuultele valla ning odavate riietega kauplejate poolt koledate kiledega kaetud. Ebatasel pinnal asunud varjualuste konstruktsioonid olid mädanenud ja ohtlikud. Turuhoone oli amortiseerunud.

Ma ei hakka diskuteerima selle üle, kes ja mida turul müüma peaks, aga kindlasti on müüjate ja pakutavate turukaupade vähesus üks põhjusi, miks me oleme turuga praeguses seisus.

Haapsalu linnavalitsus on aastate jooksul proovinud mitmeid variante, et turule elu sisse puhuda. Turg lagunes ka siis, kui ta oli rendil eraettevõtjate käes, sest investeringuteks rendirahast ei piisanud. Haapsalu lin-

URMAS SUKLES
Haapsalu linnapea

navalitsuse otsuse, et hakkame linnaettevõtte Haapsalu Linnahoolituse OÜ kaudu turgu majandama, peamine põhjus oli väikeses rendikäibes.

Kui turu kasumi arvel ei ole võimalik investeringuid teha, siis linna- ja ka riigieelarvest on linnale kuuluvale ja linna kasutuses olevale objektile võimalik saada vahendeid.

Turule kauplaid leida muul ajal kui kevad, suvi ja sügise algus on keeruline. Aastaringseks kauplemiseks oleks vaja teha vanas hoones kapiitallremont või hoopiski ehitada uus hoone. See on mõeldav, väga kallis, kusjuures küsitav, sest kas peame tegema linna eelarvest suure investeringu ning ehitama pinnad riietega kauplejatele. Talvel kahjuks eriti muud müügis ei ole. Ma kahtlen väga selles rahakulutuses. Selline suur investering peab end ka tagasi tooma. Lisaks on linna rahaga teistele erakauplustele konkurent teha väga vale mõte.

Investeering tähendab ka suuremat renti. Tallinna Nõmme turul seisavad letid, samuti siiseturu ruumid pooltühjalt, sest rent on liiga kõrge.

Turu pidamine ei ole omavalitsuse põhiülesanne. Eesti enamik edukaid turge on eraettevõtjate omanduses ning need, mida peab omavalitsus, ei hiilga just suuruse ega hea tasemega.

● Lauri Luige jutt muinsusväärtuse seadusvastase lammutamise kohta jäägu valimised haledalt kaotanud poliitiku hinge.

Tundlikkus tundlike teemade suhtes

Udis- ja sotsiaalmeediavoo märksõnad „ahistamine” ja „#MeToo” on puudutanud ootamatult paljusid inimesi. Teema ei olegi ajakirjanduses paari kuuga päevakorralt maas.

Seda on olnud päris huvitav jälgida, kui eri vaatenurkadest võib neid nähtusi hinnata ja analüüsida või ülejavalaväärastada või jõuda välja ülitundlike „lumehelbekeste” teemani, kes reageerivad normaalsete soopõhiste käitumishinnade suhtes liialdatud valulikkusega. Või normaalsete toredate meeste retooriliste nõutusavaldusteni, et ei tea, kas naisterahvale kätt pidi enam teregi julgeb öelda.

Ühest küljest ületas #MeToo-tamine sotsiaalmeedias piinlikkuslääve, sest räägiti naturalistlike detailidega väga (isegi liiga) isiklikest kehalistest ja psühholoogilistest kogemustest. Ma oleks eelistanud neist mitte lugeda. Esiteks, ma ei taha astuda üle teise inimese isiklikkuse läve; teiseks, naistele ei meeldi ohvirolli asetumine; kolmandaks, mehed ei suuda kõigi nende pealetulvavate #MeToo-lugude keskonnas toime tulla eksitava üldistamisega, nagu olekski kõik mehed sellised – sest see on neile solvav ja see pole ka tõde. Nii et kahtlemata oli tegemist väga ebamugava kampaaniaga.

Teisest küljest, kas saame teha järelduse, et seksuaalset ahistamist ei ole olemas või et see on väga haruldane ning enamik sadadest tuhandetest naistest, kes end hästäägisisid ja oma lood avalikuks tegid, on ülitundlikud lumehelbekesed või rikutud libud, kelle väluine reaktsioon ei ole adekvaatne?

AIDI VALLIK
kolumnist

Mind ei üllatanud, et ahistamislood on olemas ja et neid on nii palju. Mind üllatas hoopis see, et nii paljud naised, ka kultuurilise või ühiskondliku positsiooniga naised ennast sellega sidusid Eestis ja kõigis teistes riikides. Nad ju teadsid, et hästäägimisega nad stigmatiseerivad end. Avavad end suvalisele avalikule kriitikale, kui näitavad lahtikeritud siili kombel oma kaitsetut kõhtu. Ju need kogemused on olnud ikkagi sel määral solvavad ja traumaatilised, et tulvavad välja vähimagi innustuse või toetuse korral.

Tavapäraselt ahistamisest ei räägita, eriti naise või tüdruku, sest vaikimisel on levinud veendumus (mis tegelikult on üks soopõhiseid kultuurilisi müüte), et seksuaalsuse avaldumismuutude eest on vastutav naine, mitte mees. See müüt on tagasi viidav keskaegse kiriku kujundatud normideni (mille taga omakorda on terve pikk teoloogiline ja kultuurilooline põhjendus), mis on jäänud meie elu juhtima veel sadu ja sadu aastaid hiljemgi, aga loomulikult nüüd juba teadvustamatult.

Igatahes see müüt oma kompleksuses on mehhanism, mis suunab meid arvama, et ju konkreetse ahistamisjuhtumi ohver ise andis ka rohelist tuld, flirtis või ahvatles, või et küllap vägistamise ohver kandis ikka lühemat seelikut, kui vaja, või et naisepeks on paljudel juhtudel ikkagi õigustatud või vähemalt mõistetav, sest väidetavalt tangot tantsitakse kahekesi.

Oleme otsustanud, et tagame turul minimaalsed, kuid piisavad tingimused kauplemiseks. Seetõttu lammutasime amortiseerunud vana turu, ühtlasi teavitasime sellest turu arhitekti Inga Rauda.

Lauri Luige jutt muinsusväärtuse seadusvastase lammutamise kohta jäägu valimised haledalt kaotanud poliitiku hinge. Esmalt oli vaja pärast lammutamist tagada turuplats sellisena, et sinna saab panna kergesti liigutatavad telgid ja varjualused. Me olime sunnitud tegema oma otsuseid rangelt lähtudes rahalistest võimalustest.

Tänu riigikogu liikme Jaanus Karilaiu poolt turule suunatud nn katuserahale saime turu remonti alustada. Praegu võib öelda, et turuplats on kauplejatele tehtud selliseks, et seal on võimalik ka pimedas tegutseda, sest plats on korralikult asfalteeritud ja valgustatud. Meie tegevuse õigsust kinnitab kas või see, et OTTi kauplejad on pärast mitmete kauplemiskohtade proovimist tulnud turule. Tegeleme praegu turule sobivate ilmastikukindlate kauplemiskohade projekteerimisega ning loodetavasti kevadel saab need ka püstitada. Peame läbirääkimisi, et põllumajandussaaduste tootjad teeksid investeringu turu ning seal hakkaks toimuma lihasaaduste müük. Me otsime võimalusi turuhoone järk-järgult erakapitali või projektiraha toel korradada.

Lõpetuseks ütlen, et ilus ja korras turg on iga linna uhkus ning sinna poole me ka püüame, aga see ei ole praegu Haapsalu põhiprobleem, kuhu raha panna.

See müüt on väga elujõuline põhjusel, et see ei istu mitte ainult meeste, vaid ka naiste teadvuses, ja seda müüti põlistab omakorda soopõhine kasvatus, millest paremini ei olegi võimalik rääkida, kui rääkis Reena Purret oma arvamuseks saanud blogipostituses „Miks meil tegelikult on vaja sooneutraalset kasvatust”.

Ühiskondlikele mõttemustritele on aga õnneks siiski omane mõningane muutumisvõime, nagu ajalugu näitab, aga need muutuvad väga aeglaselt, järk-järgult murenedes. Selle „müüdimurdmise” või muistruutmise osas on ju õigupoolest hea, kui destruktivistsetest või inimvaenulikest või mingit rahvastikuosa allasuruvat ühiskonnanahtustest jälle ja jälle juttu tehakse.

Ma julgen öelda, et näiteks suhtumine naisepeksu oli 20 aasta eest hoopis tolerantsem kui praegu, mil ka avaliku elu tegelased lähisuhtes vägivaldsemisest kohutepinki tiritakse, või kui oma abikaasa põlemapanemise eest reaalselt 10 aastat vangistust mõistetakse, mitte ei suhtuta sellesse kui veidi käest ära läinud peretülisse. Aga see muutus ongi võimalikuks saanud seetõttu, et nähtusest kui sellisest avalikult rääkimine ei ole enam tabu.

Ma usun, et kaugemas tulevikus saame tõdeda, et nii läheb ka ahistamisega. Lihtsalt tuleb neist asjadest rääkida ja see rääkimine ka välja kannatada, sest enam ei pea olema ju need ajad, kus tundliku sõnumi tootja hukatakse.

● LAPSED JA USALDUS

Uuring: läänlased on Eesti kõige õnnelikumad inimesed

Ühiskonnauuringute instituudi tellitud küsitlus näitas, et Eesti kõige kõrgem õnnelikkuse indeks on Läänemaal – 5,4 seitsmepalliskaalal.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

„Huvitav tulemus. Võiks ju arvata, et Tallinnas, kuhu kõige rohkem püüeldakse, on kõige parem elada, aga selgub, et statistiline keskmine oli Läänemaal kõrgem,” ütles analüüsi teinud psühholoog Avo-Rein Tereping. Tereping kuulub ühiskonnauuringute instituudi mõttekotta. „Seal tekkiski idee mõõta õnnelikkust Eestis. SKT ju ei peegelda inimese subjektiivset tunnet ja õnnetundel on rohkem tähtsust,” ütles ta.

Õnnelikkuse uurimine ei ole midagi eriskummalist. Seda tehakse ka ÜRO egiidi all, aga Eestis sees pole sellega tegeldud. Ühiskonnauuringute instituut laskis Turu-uuringute ASil korraldada küsitluse, milles paluti vastajatel hinnata, kui õnnelikuna nad ennast tunnevad. Küsitleti 825 Eesti elanikku ja kasutati Lyubomirsky ja Leperi 1999. aasta subjektiivse õnnelikkuse skaalat.

Üle Eesti küsitleti 825 inimest, sh Läänemaal vaid üksikuid inimesi. Kui usaldusväärne on suhteliselt väheste läänlaste küsitlemine? Terepingi sõnul on tõepoolest veavõimalus Läänemaa puhul üsna suur, aga mitte nii suur, et võiks maakonna edetabeli lõpuotsa kukutada. Erinevused maakondade vahel on suhteliselt väikesed.

Uuring ei anna ka aimu põhjustest, miks inimesed end kusaal õnnelikumalt tunnevad. „Õnnelikuna tuntakse end seal, kus tuntakse rohkem kaasinimeste toetust, tuntakse end paremini kaitstud ja piirangutest vabamad olevat,” selgitas Tereping. „Loeb ka näiteks see, kas inimene tunneb, et temast endast võiks midagi sõltuda ja ta saab oma keskonda muuta.”

Sellel, miks Tallinn, kuhu üle Eesti inimesed kokku voovivad,

Inimese teeb õnnelikuks kaaslaste toetus. Fotol on hetk kevadistelt Itaalia muusika- ja veinipäevadelt Haapsalus.

Õnnelikkuse indeks

(seitsmepalliskaala)

Läänemaa	5,4
Tallinn	5,2
Jõgevamaa	5,18
Järvamaa	5,14
Põlvamaa	5,09
Pärnumaa	5,09
Tartumaa	5,08
Viljandimaa	5,06
Eesti keskmine	4,97
Raplamaa	4,95
Võrumaa	4,82
Lääne-Virumaa	4,71
Ida-Virumaa	4,67
Harjumaa	4,60
Saaremaa	4,53
Valgamaa	4,37

GRAAFIKA: TIINA LIIV

uuringus ei võitnud, võib olla palju põhjusi. „Võib olla ka see, et Tallinna siirdutakse kõrgete ootustega ja need ju paljudel siiski ei täitu,” pakkus psühholoog.

Õnnelikkuse uuring tehti Eestis 2016. aasta teises pooles ja esialgu analüüsis Tereping tulemusi teiste parameetrite järgi. Selgus näiteks, et lastega inimesed on õnnelikumad. „Siis hakkasin vaatama, et äkki saab neist andmetest veel midagi põnevat, ja ennäe, saigi,” ütles ta.

„On teada seos õnnelikkuse ja usalduse vahel. Võib-olla läänlased usaldavad üksteist rohkem,” lisas Tereping.

● LÜHIDALT

ARVO TARMULA

Kristi Erkmann asus juhtima Haapsalu noorte huvikeskust

Reedest juhib Haapsalu laste ja noorte huvikeskust lapsehoolduspuhkusele läinud Reelika Enderi asemel Kristi Erkmann (pildil).

Haapsalu aselinnapea Liina Põllu sõnul tegi linnavalitsus Enderi asendaja leidmiseks konkursi. Neljast kandidaadist kolm olid haapsallased ja kõigil olid oma tugevused, ütles ta.

„Kristi tunneb süsteemi, tal on riigiasutuses töötamise kogemus,” ütles Põld.

Erkmann töötab praegu Lääne maavalitsuses kultuurinõunikuna ja veab Europe Directi projekti. Maavalitsus kaob uuest aastast. „Lõpetan projekti ikka ära, töötan kuu aega kahe koha peal,” ütles Erkmann.

Erkmanni sõnul on kultuuri- ja noortetöö valdkond sarnased. „Tundub kliše, aga direktoritöö on ka enesele paras proovikivi,” ütles ta. „Kuna keskus töötab hästi ja Ender tuleb pärast lapsepuhkust tagasi, oli julgust seda proovida.” Haapsalu laste ja noorte huvikeskuses on koos kaks poolt: huvikool ja avatud noortekeskus.

Tarmo Õuemaa

Lääne maakonnas elab nüüd 21 000 inimest

Rahvastikuregistri andmeil elas selle aasta 1. detsembri seisuga Lääne maakonnas 21 194 inimest – Haapsalu linnas oli 13 534, Lääne-Nigula vallas 7241 ja Vormsi vallas 419 elanikku.

Lääne maavalitsuses ja maakonna omavalitsustes registreeriti novembris 12 lapse sünd. Vastsündinute neli olid poisid ja kaheksa tüdrukud. Surmakandeid koostati kokku 21, mehi suri 11 ja naisi 10.

Kaire Reiljan

Politsei: nädalavahetusel oli kolm peksmist

Reedest laupäevani teatati politseile kolmest peksmisest, kõigi kohta alustati kriminaalmenetlust.

Reedel, 1. detsembril läks 45aastane mees Uuemõisas kallale 45aastasele naisele ning tekitas talle füüsilist valu.

Laupäeval, 2. detsembril lõi 53aastane mees Paralepa alevikus 28aastast meest, kes sai viga.

Kaire Reiljan

Alustava ettevõtja toetust on makstud rohkem kui tavaliselt

Tänavu on töötukassa maksnud alustava ettevõtja toetust kümnele inimesele, mida on rohkem kui tavapäraselt.

„See on üle aegade suurim arv,” ütles töötukassa Läänemaa osakonna juht Evelin Kullison. Läänemaal on 10 inimesele sel aastal makstud kokku 44 685,26 eurot. Uute ettevõtetistega on loodud 14 töökohta.

Kullisoni sõnul on ettevõtluse alustamise toetuse abil hakatud tegelema käsitöö, toitlustuse, üldhügieeni, puhastusteeninduse, mööbli restaureerimise ja toodete disainimise valdkonnas ning toetatud on ka iluvaldkonna teenuste osutamist.

Ettevõtluse alustamise toetus on praegu kuni 4474 eurot. Rahalise abi eesmärk on motiveerida ja toetada ettevõtluse alustamist.

Kaire Reiljan

Taebla jahimehed kavandavad Kirimäele lasketiiru

Taebla jahiseltsi liikmed tutvustasid hiljuti avalikul arutelul oma plaani rajada Kirimäele poolkinnise lasketiiru.

Jahimeestel õnnestus ümber veenda ka alguses selle vastu olnud külaselts.

„Tahame rajada enda kinnistule Kirimäel poolkinnise lasketiiru,” tutvustas Taebla jahiseltsi juht Jarro Mikhelson (pildil). „Selle külgedel ja otsas oleks muldvallid. Laskmine toimuks kabiinist, mille ümber on müra- ja summutusvallid. Kuulide väljalendamise vältimiseks paneksime liimpuitlalt kuulipüüdjad, nii nagu ette on nähtud.”

Mikhelsoni sõnul ei ole veel kindel, et tiir tuleb, aga seda on vaja. Kui see mõte tekkis, küsis selts vallavalitsusest projektee-

rimistingimusi. „Vallast öeldi, et selle saamiseks on enne vaja avalikku arutelu. Tegimegi,” rääkis ta.

Kirimäe külaseltsi juhi Aire Kiisa sõnul oli külaselts alguses lasketiiru vastu. „Aga pärast seda, kui olime jahimeeste plaanid ära kuulnud, meie arvamus muutus. Võib-olla on seltsil jahimeestega isegi koostöökohti, võib-olla saab seal mõnda üritust korraldada,” ütles ta eile.

„Kartsime paugutamist. Osa maju on tiirule suhteliselt lähedal. Ei tahaks, et õuedel hakkavad kuulid lendama, ja oli hirm, et paugud hakkavad elu häirima,” rääkis ta.

„Jahimehed tutvustasid müra vaigistamise seina ja kutsusid

isegi proovipäevale, et saaksime teada, kuidas laskmine käib ja kui palju müra tekitab. Ja laskmine ei hakka tiirus toimuma pidevalt, vaid näiteks kord nädalas kindlal kellaajal,” lisas Kiisk.

„Jahimehed olid tõesti koostöövalmis. Alguses istusime teine teisel pool lauda, aga lõpuks olime juba koos,” sõnas Kiisk.

Pärast Lutaku tiiru sulgemist ei ole Läänemaal ühtegi lasketiiru, kus jahimehed saaksid oma oskusi lihvida või eksameid teha. „Laskekatseid tuleb teha iga kahe aasta järel. Sel aastal pidime sõitma tiiru Kosele,” rääkis Mikhelson.

Taebla jahiseltsis on praegu 36 jahimeest. Kui tiir saab rohelise tule, kavatseb selts sinna ehitada ka jahimaja.

TARMO ÕUEMAA

Noarootsi osavalda juhivad Belovas ja Hirno

Eile valis Noarootsi osavallakogu oma esimesel koosolekul üsmeelselt kogu esimeheks Laine Belovasi (pildil) ja aseesimeheks Üllar Neemranna.

Osavallakogu esimeheks valitud Noarootsi gümnaasiumi direktor Belovas on Lääne-Nigula volikogu aseesimees.

Aseesimehe valimistel Belovasiga ühepalju, seitse poolthäält saanud Neemrand on Noarootsis põllumajandusettevõtja. Suurde volikogusse Lääne-Nigula vallas parima keskerakondlasena 40 häält saanud mees siiski ei pääsenud.

Osavallakogu kiitis ühel häälel heaks ka Lääne-Nigula vallavanema kandidaadi osavallavanema ametikohale, selleks oli Noarootsi endine abivallavanem Aivo Hirno.

„Ega see siin väga süttav ole,” nentis Hirno. „Pigem tuleb tööd teha, sest tööd on ju sama palju, mis tuleb teha väiksema inimeste arvuga.”

Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus kinnitab vallavalitsuse osavallavanematega koosseisu ilmselt täna.

Praegusesse viieliikmelisse vallavalitsusse (Mikk Lõhmus, Taivo Kaus, Heli Randes, Anne Soodla ja Ahto Jõgi) lisandub neli osavallavanemat: Janno Randmaa (Martna), Katrin Viks (Kullamaa), Aivi Heinleht (Nõva) ja Aivo Hirno (Noarootsi).

Noarootsis on täiskohaga osavallavanem ja osavallasekretär. Töötajaist on täiskohaga ametis kuus, poole kohaga kolm ja kolmel on veel väiksem koormus. URMAS LAURI

SOOME 100

Soome suursaadik: minge vaadake „Igiteed”

Soome suursaadik Eestis Kirsti Narinen ütleb, et tihedale suhtlusele ja sarnasustele vaatamata on eestlaste ja soomlaste taustas ja maailmapildis palju sellist, mida me ei tea ja millest me üksteise puhul aru ei saa.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

2014. aastast Soome suursaadikuna töötav Narinen räägib suu- repärast eesti keelt nagu paljud teisedki soomlased. Ta ise ütleb, et õppis eesti keele ära, kui esimest korda Tallinna tööle tuli. 1993–1998 oli ta Tallinnas suursaatkonna asejuht. „Minule oli see põhimõtteline küsimus. Igal pool, kus olen olnud, olen tahtnud õppida natuke selle riigi keelt,” rääkis Narinen.

„Saan jälgida ajakirjandust ja suhelda inimestega ilma vahendajateta. Tõlgi kaudu rääkides läheb alati midagi kaduma,” toonitas suursaadik keeleoskuse tähtsust.

Eestlased on ikka vaadanud Soome kui suure venna poole ja Soomele kadegi olnud, nagu nüüd näiteks nende kõrgemate palgade pärast. Kas on ka mõni asi, mille pärast soomlased eestlastele kadedad on?

Eestlased on paindlikumad ja kiiremad. Teil on rohkem loomepõhine mõtlemine, meil regulatsioonipõhine mõtlemine. Võib-olla mõnes kohas võiks see reguleerimine ka Eestis kasulik olla, mõlemad võiksid äärtest rohkem keskele tulla. Muidugi on teil ka avaliku sektori IT-teenused meiega võrreldes väga kaugale arenenud. Kuigi meil on erasektor rohkem digitaliseeritud kui teie poolel.

Kas Helsingi ja Tallinna vahele tunneli rajamine võib tähendada, et ühel hetkel on Helsingi ja Tallinn üks linn ning Eesti ja Soome üks riik?

Mõnes mõttes nad juba on üks linn – Talsinki pole mitte füüsiline linn, vaid pigem mõte, meeleolu. Laevavahendus on juba praegu nii tihe, et tegelikult on sild olemas.

Tunnel on mõistlik mõtteviis ja muidugi kiirendaks tunneli liikumist, aga väga raske on ette kujutada, mida ta päriselt tähendaks. Kindlasti tooks see kaasa

● Miks näiteks eestlased on palju kiiremad ja miks soomlased võtavad nii palju aega asjade tegemiseks?

See käib Tallinna ja Helsingi kohta, muu Eesti ju jääb sellest kõrvale?

Ma ei kujuta ette, kas seda kasvukuste trendi on enam võimalik peatada – kasvukeskused

Kirsti Narinen oli laupäeval Haapsalus ingerisoomlaste seltsi korraldatud Soome 100 aasta juubeli seminari külaline.

turu laienemise ja majandusliku tasakaalu leidmise kiirenemise. Eesti ja Soome palgavahe on suur, aga siiski on Harjumaal keskmine palk üle Eesti keskmise, nii et see palgatasemete tasakaalustumine on juba väga tugevalt käimas, eriti Tallinnas.

jäävadki kasvukeskusteks ja ääremadel on inimesed teinud teised valikud. See on suur ühiskondlik probleem, sest noored kipuvad kasvukeskustesse kolima. Aga on tore, et nad püsivad ikka riigipiiride sees.

Alati ei püsi. Paljud eestlased elavad juba Soomes.

Ka Soomest lähevad paljud noored välismaale õppima, abielluvad ja siis jäävadki. Nüüd on muidugi huvitav, mis Brexit endaga kaasa toob, sest Inglismaa on olnud väga võluv piirkond nii soomlastele kui ka eestlastele.

Kas praeguseks on juba kõik soomlased Eestis käinud?

Kui aastast käib üle Soome lahe 3,5 miljonit reisijat, siis arvata

vasti need, kes üldse on kodunt välja astunud, on Eestis käinud. Loodetavasti käivad nad rohkem ka väljaspool Tallinna. Mulle on öeldud, et näiteks turismis on arvud kasvamas, nii et kõik ei jää Tallinna.

Kui Tallinnas on soomlased harjunud, et kõik räägivad soome keeles, siis väljaspool Tallinna see nii ei ole.

Televisiooni mõjul on veel oma jäljed ja soomlased on sellega harjunud. Ma arvan, et suurem osa soomlasi ei mõtle sellele: nad arvavad, et kui Tallinnas räägivad kõik soome keelt, siis räägitakse seda ka mujal. Ealine piir on 40 aasta juures. Kes on alla 40, enam soome keelt ei oska.

Diplomaadist kolleegid ütlevad, et soome turistid tunneb Tallinnas ära, sest omavahel räägivad nad keelt, mis on eesti keelega sarnane, aga kelnerritega räägivad inglise keeles.

Soome ja Eesti suhted pole alati pilvitud olnud. Kas pärast 1990. aastate algust on ka suuremaid kriise olnud?

Kriise on olnud järjest vähem. Ukraina sündmused 2014 töid kaasa suure muudatuse. Mitte et Soome välispoliitika oleks muutunud, me oleme ikka olnud ühel arvamusel, aga me hakkasime sellest rohkem rääkima ja seda kommunikeerima.

Strateegiline kommunikatsioon tuli igas mõttes päevakorrale.

Nõukogude Liidu okupatsiooni aegse strateegilise kommunikatsiooni peasiht oli lüüa Eesti ja Soome kahte lehte. Televisioon lõhkis selle strateegia, aga siiski kadus 50 aasta jooksul see teineteise läbinisti tundmine, mis vana oli. Nüüd oleme jälle oma rahvaid ja arusaama teineteisest kokku õmmelnud.

Ajalooline arusaam ja ajaloolised teadmised teineteisest on ikka veel nõrgad. Näiteks nüüd on filmid nagu „Tundmatu sõdur” ja „Igitee” rääkinud eestlastele uues formaadis ka Soome ajaloo. Teistpidi, „Vehkleja” ja „1944” rääkisid soomlastele Eesti saatusest. Kui mina koolis käisin, polnud Eestit olemas. Võib-olla olid geograafiaõpikus mõned laused, aga üldiselt ei olnud olemas.

Ega eestlased tea ka väga palju Soome kodusõjast või mõnest muust ajaloolisest sündmusest.

Viimases versioonis „Tundmatust sõdurist” on kangelaste müüt väiksem kui eelmistes filmides – kuidas lõppkokkuvõttes kannatas Talvesõja tõttu kogu sõjas olnud meeste sugupõlv. Ei ole nii, et Soome läks Venemaale kangelasena vastu ja kõik läks kenasti edasi. Kui võrrelda, mida Soome tollastes oludes tegi või mida Eesti tegi, siis kas oleme nüüd kangelased? See ei ole läbinisti nii.

Ma arvan, et meil on väga palju tööd teha, et tõesti aru saaksime, miks näiteks eestlased on palju kiiremad ja miks soomlased võtavad nii palju aega asjade tegemiseks. Mis on meie suhe rootslaste ja rootslusega, mis on teie suhe sakslaste ja vene lastega. Neil kahel maailmapildil on Eestis ja Soomes nii hiigelsuured vahed. Aga imekombel saame üksteisest hästi aru, nii et mingi igiaegne geneetiline või hingeline ühtekuuluvus ikkagi on.

Nii et soovitate „Igiteed” vaatama minna?

„Igiteed” ma soovitan. Meil on ka olnud oma küüditamised ja oma verised kokkupuuted Stalini režiimiga. Kuigi see toimus Karjalas, mitte Soome piiride sees.

Juubeliseminar seletas pikkujoulu tähendust

Laupäeval tähistati Haapsalus Ilo-ni Imedemaal Soome 100. sünnipäeva seminariga, kus räägiti pühadest, kirjandusest ja kahe maa suhetest viimase paarisaja aasta jooksul.

Tartu ülikooli soome keele ja kultuuri lektor Juha-Matti Aronen keskendus pühadele ja tähtpäevadele, mis Eestit ja Soomet eristavad. Need on nimepäevade traditsioon, volbripidu, pikkujoulu ehk eeljoulu traditsioon, lipupäevade rohkus ja lõkketa jaanipäev. Volber oli algselt karjalaskepüha,

Markku Lehtonen ja Anne Suislep tervitavad Soome saadikut.

millest on nüüd saanud töörahva ning üliõpilaste ja ülikoolilõpetajate pidu, mille ajal on Soomes tähtis ka järgmine päev oma piknike ja kokkusaamistega.

Esimese advendi paiku tähistatava pikkujoulu populaarsust põhjendas Aronen sellega, et pärast jaanipäeva pole kalendris pool aastat enam suuremaid pidusid ja siis on põhjust seda tähistada. Pikkujoulu aega langeb ka Soome iseseisvuspäev 6. detsembril. Pikkujoulu ajal pidutsetakse töökohtadel ja sõprade rin-

gis. „Kui pikkujoulu on läbi, siis paar nädalat enne jõule enam pidusid ei peeta, vaid valmistutakse jõuludeks,” selgitas Aronen.

Kirjanik Ville Hytönen rääkis oma ettekandes, kuidas on ühiskondlikud olud mõjutanud soome kirjandust. Tema sõnul on näiteks 1920. aastad, mil kodu sõda oli lõppenud, optimistlik ja tulevikku vaatav aeg ning see paistis välja ka kirjanduses. Sõja-aastatel ja vahetult pärast seda võib aga Hytöneni sõnul rääkida tsensuurist soome kirjandu-

ses. Kuigi ametlikult tsensuuri ei olnud, vältiti mõningaid teemasid, näiteks Eestisse, Lätisse ja Leedusse puutuvat.

Ajaloolane Heikki Rausmaa võttis oma ettekandes ette eesti-soome hõimude armastuse ja peretülid. Ta tõdes, et inimeste vahel on hõimusuhted, aga riikidel on huvid, mistõttu ei pruugi ametlikud ja mitteametlikud suhted kahe maa vahel alati ühte langeda. Seminaripäeva lõpetas ühine tordisöömine.

KAIRE REILJAN

JÕULUOOTUS

Üdrumal algas advendiaeg kontserdi ja jääküünaldega

Üdrumal tähistati juba kaheksandat korda advendiaja algust kontserdi, koogisöömise ja meisterdamisega. Jõuluteemalise kontserdiga astus üles Lihula naiskoor Leelo, hiljem valmistati töötoas jääküünlaid.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

„Meie varamu on pensionärid,” nentis Üdruma külaseltsi üks eestvedajaid Mai Jõevee. „Nad on alati kohal, nende peale võib alati kindel olla.” Noorim peost osasaanu oli veidi üle kuu vanune pisipõnn. „Täna on ju neli põlvkonda siin koos, ma olen ise ka vana-vanaema,” ütles Jõevee uhkelt.

Jõevee ütles, et igal aastal on külamajas advendiaega võetud vastu kontserdiga. „Oleme esinema tellinud kas õpilasi või on pensionäre, sest ega meil esinijatele raha ole anda,” nentis ta.

Lihula naiskoor Leelo tuli Üdrumale laulma selle tõttu, et Jõevee on nende suur fänn.

„Olen nendega kaasas käinud ja neile ka esinemiskohti otsinud,” meenutas Jõevee suurepärase kontserdi andnud lõunanaabreid. „Külavanemal oli sünnipäev, õnnitleme teda,” ärgitas Jõevee kokkutulnud aplausile ja täpsustas, et tegemist on ka Läänemaa sädeinimesega.

Külavanem, kelleks osutus Vaike Nõu, ütles, et ega ta olegi mingi ametlik külavanem. „Üdruma külaselts on tegutsenud aastast 2004 ja mina olen kogu aeg selle esinaine olnud,” selgitas Nõu. „Sellepärast nimetavadi nad mind külavanemaks.”

Pärast kontserti algas Üdruma seltsimajas jääküünla meisterdamise töötuba.

URMAS LAURI

Jõevee tões, et tänava korraldati advendiaja alguspidu juba kaheksandat korda. „Alustas mu tütar, kes oli siis Kullamaa käsitööõpetaja ja oli külaseltsi liige, mina toona veel ei olnud.” Tütar kolis ära Lihulasse. Et traditsiooni jätkata, haaraski ohjad Mai Jõevee.

Kontserdile ja pirukate-kookide söömisele lisaks on alati kavas olnud ka näpuharjutusi.

„Oleme mitmesuguseid asju teinud. Jõulukartide tegemine on alati, aga oleme siin ka viltinud ja tikkinud,” lausus Jõevee. Kui vaja, on ta ka töötoa juhendajad leidnud, kuid jääküünalde

meisterdamist juhendas ta ise. Jõevee ütles, et üsna pea ilmub Üdrumast raamat.

„Veebruaris saab küla 500aastaseks ja siis peab raamat väljas olema,” ütles ta.

Kui 1938. aastal oli Üdruma külas 74 suitsu, siis nüüd on neid alles 25.

Lihulas hakkas advendiaeg tuules ja lausvihmas

Vaatamata pimedusele, tugevale tuulele ja tihedale vihmajule kogunes Lihulas keskväljakule kuuse alla esimest adventi tähistama mitukümmend inimest.

Lihula advendiaja avas vastne Läänerranna vallavanem Mikk Pikkmets, kes tänas kõiki, kes ei pidanud paljukuks kehva ilmaga tulla kuuse alla.

„Teeb heameelt, et inimesed hoolivad üksteisest ja jõuluajast,” ütles Pikkmets.

Pikkmets meenutas laupäeva, mil oli lumi maas, ja kahetset, et adventipühapäeval ei ole ilus jõuluilm.

„Aga küll tuleb ka jõuluilma. Hoidke üksteist ja pidage meeles oma lähedasi,” ütles Pikkmets.

Uue vallavanema ootuses ütles nii mõnigi end olevat lausa tund aega varem kohapeale tulnud. „Ei mäletanud, kas ta pidi kõnelema kell kolm või neli. Aga uue vallavanema tahtsin ikka ju ära näha,” arutati omavahel.

Lihula koguduse õpetaja Kaido Saak pani kuulajatele südamele, et advendiaeg ei ole mitte ainult ootuse aeg. „Elkõige on see aeg midagi ise teha, teha oma kätega, midagi endast anda, et tuleksid kaunid jõulud. Advendiaeg on ettevalmistamise aeg,” ütles Saak.

Väikese jõulukontserdi andsid kuuse all Lihula laululapsed Iren Sieberki juhatusel.

KAIRE ILVES

Lihula jõuluaja avasid keskväljakul laululapsed.

MIRJAM VARIK

Ridala ja Martna koguduse õpetaja Küllike Valk jagas laupäeval Haapsalus Lossiplatsil jõuluvalgust.

ARVO TARMULA

Haapsalus süüdati advendiküünal laupäeval

Haapsalu oli Läänemaal esimene, kus süüdati advendiküünal ja tulid linna jõulupuul. Advenditritused juhatas sisse Tallinna Jaani koguduse õpetaja Jaan Tamm-salu ning helilooja ja muusiku Robert Jürjendali kontsertkohtumine „Rännak rõõmu allikale” Haapsalu toomkirikus. Tamm-salu pajatatud lood rääkisid ootusest ja jõulude tõelisest olemusest.

Tamm-salu tuletas meelde, et kuigi algab advendiaeg, on veel vara häid pühi soovida – praegu on ootuse aeg ja jõulupühad algavad toomapäevaga 21. detsembril.

Kontsertkohtumise lõppedes juhatas EELK Ridala koguduse õpetaja Küllike Valk toomkirikus süüdatud küünalaga kõige ees kõndides rahva Lossiplatsile, et seal advendiaeg ametlikult alatuks kuulutada.

Lossiplatsil löid jõulumeeleolu laulustuudio Do-Re-Mi laululapsed. Veidi pärast kl 18 süttisid tuled linna 18 meetri kõrgusel tavapärasest kaharamal jõulukuusel ja ka advendiküünal, millest paljud kohaletulnud tule koju kaasa viisid.

KAIRE REILJAN

Läänemaa ühiskümnaasiumi abiturientide Queen. MARKUS SEIN

Queen'i kehaastaja võitis jäljendamispeo

Neljapäeva õhtul oli Läänemaa ühiskümnaasiumi Playback Show.

„Sõu oli äge ja möödus ilma suuremate õnnetusteta, kui välja arvata bioloogiaklassi luukere lavalt alla kukkumine. Kuigi, nagu päevajuht ütles, ei tatsu muretseda, luukere oli juba surnud. Etteasted olid energilised, humoorikad ja nauditavad,” teatas Läänemaa ühiskümnaasiumi vilistlane Berta Valdma.

Etteasteid oli 14, žüriisse kuulusid Krista Lensin, Kai Tarmula, Antti Kammiste, Aleksander Ots ja Brandon Bogatšov. Eriauhinnad pälvisid Ma-

rio Konks, Alger Lazarev, Eero Eks, Demi Link, Kriss-Lyna Prees, Ksenija Ivanova ja Anastasiya Leppel. Parimad meesstaarid olid Vadim Konov ja Karmo Einmann, parim naisstaar Viktoria Joonasing.

Publiku lemmik – 11.H (Fitz and the Tantrums „HandClap”)

4. koht – 12.H (Ivo Linna „Julge laul”)

3. koht – 11.Ü (Katy Perry „Swish Swish” ft. Nicki Minaj)

2. koht – 11.H (Fitz and the Tantrums „HandClap”)

1. koht – 12.M (Queen „I Want To Break Free”)

LÄÄNE ELU

Kokandusõpetaja Kersti Raag (keskel) juhib pidulaua katmist.

ARVO TARMULA

Haapsalu kutsehariduskeskus tähistas 30. aastapäeva

Läänemaa kutsehariduse 30. sünnipäeva pidulikult tähistati 30. aastapäeva pidulikul õhtusöögil eelmise nädala reedel meenutati ajalugu ja tänati tublimaid õpetajaid.

Õpetajad Aile Nõupuu, Inga Pook ja Mehis Ehanurm ning elektrik Igor Šikirjavõi said hõbedase rinnamärgi, sest on töötanud koolis üle 20 aasta. Haapsalu kutsehariduskeskuse direktori Ingrid Danilovi sõnul algas järjepidev kutsehariduse andmine Läänemaal 1987, mil avas ukse Uuemõisa ehituskool.

Kui Uuemõisa mõisahoonet jäi koolile kitsaks, otsustati ehitada uus hoone Taebasse. Toonase kooli asejuht Toomas Schmidt meenutas, et Taebla periood oli

keeruline aeg – maja oli külm, õppevahendeid oli vähe, õpetajaid oli raske leida. „Tänapäeval nii ei õpetata,” ütles ta.

1993. aastast kutsekoolis õpetajaametit pidava Aile Nõupuu sõnul tulid Taebasse kolimisega kooli ka uued erialad: maa- ja kodumajandus. Koolitama hakati raamatupidajaid ja erivajadusega õpilasi.

Sügisel 2005 alustas kool tööd Uuemõisas endise KEKi kontoris. Et Haapsalu kutsehariduskeskuse vilistlased elus hakkama saavad, näitas ka see, et pidulikult tähistati teenindasid külalisi vilistlased, kes teevad oma igapäevatööd Tallinna tuntud restoranides.

KAIRE REILJAN

Kristovald laulis Ateenas

„Kreekas olles tundsin, et see on mulle tõesti suur preemia,” rääkis 66aastane laulumees Valdi Kristovald (pildil). „Tänavu kevadel pääsesin Eesti seeniorlauljate finaali nelja tugevama hulka ja nüüd korraldati finalistidele viiepäevane preemiareis Ateenasse.”

Kristovald oli neljal eelmisel aastal pääsenud seeniorlaulu poolfinaali, aga tänava jõudis aste kõrgemale. „Kreekasse sõitsid ka Indrek Kalm Tartust, Aare Viin Kehtnast ja Aleksand-

ra Järve Tallinnast. Andsime ka ühe kontserdi koos Kreeka laulukooridega.”

Kontsert peeti Parnassose kultuuripalatsis. Kristovald esitas seal viis laulu, sh „Tule tagasi Sorrentosse” ja Raimond Valgre „Veel viivuks jää”. „Vastuvõtt oli vägev, aplausid pikad, lõunamaalastel on ju teine temperament,” meenutas Kristovald.

Klaverisaatjana oli kaasansambli Sassi teine liige Marge Kivi.

AIVO PALJASMAA

MÜÜK

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudude mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores lepp 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuude müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Müüa küttepuud. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Metsakuiv okaspuu al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Kvaliteetne puidubrikett 960 kg, alus 172 €; Premium pellet 990 kg, alus 199 €. Kojuvedu hinna sees. Tel 5891 5954.

Kasutatud plastaknad, kõrgus 1250 mm, laius 1500 mm. Kaheosalised – väike osa 500 mm, kõrgus 1250 mm, laius 2050 mm. 50 €/tk. Tel 520 2627.

Müüa Haapsalu sallid, 65 €/tk. Tel 5343 6085.

Müüme pakitud puidubriketti ja

pelleteid koos veoga, ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

OST

Läänemaa jäätmejaam ostab vana-paberit, pappi ja kilet 20 €/t. Avatud E–R 9–17, L 9–14. Tel 5668 1436.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

KINNISVARA

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostan Haapsalus remonti vajava 1–3toalise korteri. Sobib ka ahjuküttega. Kiire tehing. Tel 5613 3677.

Aarete KINNISVARA

Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE.
Tel **473 4376**.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

TEENUS

Ehitusfirma Developing OÜ

- * katuste renoveerimine,
- * fassaaditööd,
- * majade ehitus,
- * üldehitus.

Tagame kvaliteedi. Pakume koostööd korteriühistutele. Tel **5373 7796**. www.developing.ee

Korstnapühkimisteenus. Tel 5567 4532. Helistada E–R kell 8–17.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Teostame remonditöid eramajades ja korterites. Tel 551 6283.

Telerite ja elektroonika remonditöökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Professionaalse tekstiilipesuri rent. Pihustiga puhastusseadet saab efektiivselt kasutada polstri puhastamiseks või plekkide eemaldamiseks vaipadelt. Hinna sees pesuvahendit 1 vaiba, 1 diivani ja 1 autosalongi jagu. Päevarent 22 eurot. Info tabiremont@gmail.com.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helistaja julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

AHJUEHITUS OÜ

Korstnapühkimisteenus, pottsepatööd, konsultatsioonid, küttesüsteemide ekspordihinnangud, lõõruuringud korstnaaameraga, www.pottsepp.com. Tel **5660 5869**.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd koppladuriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toreks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Transporditeenus kaubikuga Renault Master. Kaubaruumi pikkus 3,7 m, kõrgus 1,82 m, laius 1,6 m, kandevõime 1300 kg. Hind linnas 15 €/t, linnast väljas 0,50 €/km. Tellimine tel 5555 5055.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditöid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Korstnapühkimisteenus üle maakonna. Tel 5801 1183.

Ohtlike ja suurte puude raie. Arboristiteenused. Tel 504 7811.

Rakkekaevude puhastamine ja remont. Tel 557 4792.

Lexconsult Õigusbüroo (Haapsalu, Nürme 2–206)

Kvaliteetne õigusabi, personaalne lähenemine.

Telefon 5059479, e-post valem@lexconsult.ee

TÖÖPAKKUMINE

Kastani köök pakub tööd kokale.

Töö on graafiku alusel ja vajadusel pakume väljaõpet.

Lisainfo annikakastani@hotmail.ee ja tel 5656 9419.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab metsakinnistuid.

Tel **511 0415** ja **517 9866**.

TUTVUS

Mees, 46/191, otsib ja loodab väga leida armastust, kodu, perekonda. Tel 5351 7421, e-post kallistus@suhtlus.ee.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Teade ja kuulutus saada aadressil info@le.ee

Aeg andis teised tagasi, ei ema südant tiialgi...

Kallis Deanne, oleme mõtteis koos Sinuga, kui saadad igaviku teele oma armsa ema **MAARJA KUKE**.

Sõbrad Vatlast

Langetame leinas pea **MAARJA KUKE** mälestuseks.

Siiras kaastunne Stepanile laste ja lastelastega.

Majarahvas

Kallis õpetaja Sirje Matsik, avaldame südamest kaastunnet, kui jäätad hüvasti oma kalli **isaga**.

Sinu õpilased III klassist koos vanematega

Seal, kus sulgus eluraamat, algas mälestustemaa...

ENN PRISKE
19.2.1951–4.12.2016

Mälestavad esimesel surma-aastapäeval lähedased.

KIRIKUTEATED

EELK KOGUDUSED

HAAPSALU T, 5. detsembril kl 18.30 toomkooori proov (Jaani saal). **R**, 8. detsembril kl 9 hommiku-palvus (Jaani kirik); kl 18 segakoori proov (Jaani saal). **L**, 9. detsembril kl 16 advendikontsert. Segakoor Noorus. Dirigendid Maarja Helstein ja Taavi Hark. Kaastegevad Assia Cunego (harf), Anna-Liisa Eller (kannel). Sissepääs annetusega (toomkirik). **P**, 10. detsembril kl 11 teise advendi jumalateenistus armulauaga. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kristo Hüdsi ja Teno Ilves (toomkirik); kl 16 advendikontsert. Naiskoor Vanaemad. Juhatavad Silvia Mellik ja Reet Ratassepp. Sissepääs annetusega (toomkirik). **T**, 12. detsembril kl 18.30 toomkooori proov (Jaani saal). Toomkirik avatud R–P kl 11–15. Sissepääs annetusega. Kantselei, Kooli 6, avatud E, K, R kl 9–15. Diakoonia annetusemüük avatud E, K, R kl 10–13. Kontakt: haapsalu@eelk.ee, haapsalu.eelk.ee.

MARTNA T, 12. detsembril kl 18 koguduse laulukoori proov (kogudusemaja). **K**, 13. detsembril kl 17 piparkoogiöö (kogudusemaja). **P**, 17. detsembril kl 13 advendiaja 3. pühapäeva jumalateenistus armulauaga; kl 14.30 koguduse jõululõuna (kogudusemaja). **P**, 24. detsembril kl 13 jõululaupäeva jumalateenistus (kirik). Koguduse dia-

kooniamüük ja kantselei on talvepuhkusel.

LÄÄNE-NIGULA N, 7. detsembril kl 9.30 hommikupalvus (kogudusemaja). **P**, 10. detsembril kl 10 kogudusekool „Kasvuaeg“; kl 10.30 täisealiste leerikursus; kl 12 pühapäevakool; kl 12 jumalateenistus armulauaga; kl 13.30 noorte leerikursus.

RIDALA P, 10. detsembril kl 13 advendiaja 2. pühapäeva jumalateenistus armulauaga; kl 14.30 koguduse jõululõuna (pastoraat). **P**, 24. detsembril kl 15 jõululaupäeva jumalateenistus (kirik). **E**, 25. detsembril kl 14 esimese jõulupüha soomekeelne jumalateenistus armulauaga (kirik). Koguduse kantselei avatud teispäeviti kl 14–17.

VORMSI P, 17. detsembril kell 11 jumalateenistus (kirik).

EEKBL KOGUDUSED

HAAPSALU K, 6. detsembril kl 19 piibli tund, 1. Kr 5. ptk. **R**, 8. detsembril kl 19 noorteõhtu, **P**, 10. detsembril kl 10 teise advendi jumalateenistus. **P**, 10. detsembril kl 17 Haapsalu vabakoguduses Timo Lige pereansambli jõulukontsert. **E**, 11. detsembril kl 18 palvekoosolek. **N**, 14. detsembril kl 19 alliansspalvekoosolek „Haapsalu palvetab“ metodisti koguduses.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSE NÕUSTAMISKABINETIST

Kastani 7, Haapsalu.

Muusikakooli poolses tiivas

Esmane psühholoogiline nõustamine ja kriisiabi – aeg kokkuleppel

eesti keeles tel 5671 2473

vene keeles 552 0094

Esmane juriidiline õigusabi E 10–12 tel 475 7555

Holistiline psühhoteraapia / TRE – tel 515 9572

TRE (Trauma Releasing Exercises – trauma vabastamise harjutused)

Igal E info ja eelregistreerimine tel 475 7555.

Meie uus koduleht www.laanemaakriisiabikeskus.weebly.com.

Vähekindlustatud inimestele on nõustamisel omaosalus 5 €; eriolukordade puhul tasuta (KOV toetuse korral).

Soodushinnad Läänemaa, sh Haapsalu elanikele õpilastele, pensionäridele.

Väljaspool vastuvõtuaega helistades jätkke oma teade ja telefoninumber automaatselt vastajale 475 7555. Teiega võetakse ühendust.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha kontole 221046665398, Swedbank AS.

Teave Läänemaa portaalis www.laanemaa.ee (alajaotus „Elanikule“, Läänemaa abikassa).

Haapsalu toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Haapsalu toidupanga koordinaator Anu, tel 5346 7713.

Haapsalu muusikakooli vanad klaverid ootavad häid inimesi ja ettevõtteid, kes toetaksid nende renoveerimist.

2013. aasta sügisel loodi koostöös Haapsalu kontserdiühinguga **HAAPSALU MUUSIKAKOOLI KLAVERIFOND**.

Fondi tarbeks palume raha annetada MTÜ Haapsalu Kontserdiühingu kontole EE141010220046274013.

Kindlasti tuleb makse tegemisel lisada selgituseks „Haapsalu muusikakooli klaverifond“.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis abikaasa, isa, vanaisa ja vanavanaisa **JAAN PEET** 23.6.1948–30.11.2017.

Leinavad omaksed

Ärasaatmine laupäeval, 9. detsembril kell 13 Karuse kirikus.

Pärgi ja kimpe palume mitte tuua.

Kallis Õie perega, tunneme südamest kaasa armsa abikaasa, isa, vanaisa ja vanavanaisa **JAAN PEEDI** kaotuse puhul.

Eha, Arno, Iivi, Laili ja Aili

Mõni hetk on valusam kui teine, mõni hetk on kohe väga, väga valus...

Südamlilik kaastunne Õiele kalli abikaasa **JAAN PEEDI** kaotuse puhul.

Anne, Raivo ja Marvi perega

Mälestame head naabrimeest **JAAN PEETI**. Südamlilik kaastunne Õiele perega.

Vanatoa pere ja Hirlanda

Kaotus on valus, mälestus jääb...

Südamlilik kaastunne Sulle, kallis Õie, ja kõigile lähedastele **JAAN PEEDI** kaotuse puhul.

Urve ja Liili

Südamlilik kaastunne Õiele ja lastele peredega kalli **JAAN PEEDI** kaotuse puhul.

Ülo, Aita ja Aime

Ei astu jalga Sul enam armsaid radu, ei ava käsi koduvärvavat...

Sügav kaastunne Õiele ja perele **JAAN PEEDI** surma puhul.

Naabrid Marika ja Janek perega

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste tee.

Südamlilik kaastunne Aljale perega armsa abikaasa, isa ja vanaisa **HEINRICH EVERTI** surma puhul.

Leinavad Hellen, Helgi ja Maido

Las küünlavalgus mälestust paitab ja vaikelt kaotusvalu leevendada aitab.

Siiras kaastunne Alja Evertile laste ja lastelastega kalli abikaasa, isa ja vanaisa **HEINRICH EVERTI** kaotuse puhul.

Lea ja Lehti

Teatame, et lahkus **MAIMU KLISS** 6.1.1927–3.12.2017.

Omaksed

Ärasaatmine laupäeval, 9. detsembril kell 11 Haapsalu leinamajast. Palume pärgi ja kimpe mitte tuua.

Teatame kurbusega, et lahkus meie armas klassiõde **TIINA KOPPELMAA** (Mihkelson).

Sügav kaastunne lähedastele.

1960. 11.c klass

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3,30 €, alates 4. korrast 2,70 €; töötamine 2,10 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matuseteade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,66 €/cm²; raamitult 0,78 €/cm². Kuhu minna 0,42 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

Leini Vahtras saab Lihulas presidendilt aumärgi

Pühapäeval annab president Kersti Kaljulaid Lihula kultuurimajas üle aasta vabatahtliku aumärgid – üks aumärgi saaja on ka Hoovõutukeskuse eestvedaja Leini Vahtras.

Pühapäeval peetakse Lihulas üle-eestilist vabatahtlike tänuüritust, kus antakse üle aumärgid kolmes kategoorias: aasta vabatahtlik, vabatahtlike kaasaja ja juhendaja ning ettevõtte või asutus.

Aasta vabatahtlike kandidaatide seas oli läänlastest ka Kõmsi lasteaed-alkkooli juhataja ning koorijuht Pille Saatmäe. Vabatahtlike kaasaja kategoorias on kandidaadiks esitatud ka Lihula valla kohvikute päev ning ettevõtte ja asutuse kategoorias Lihula vallavalitsus.

Vabatahtlike tunnustamise traditsiooni algataja oli Avatud Eesti Fond, aastatel 2007–2012 korraldas seda MTÜ Vaba Tahe ning alates 2013. aastast Eesti küla liikumine Kodukant. Ürituse patroon on president.

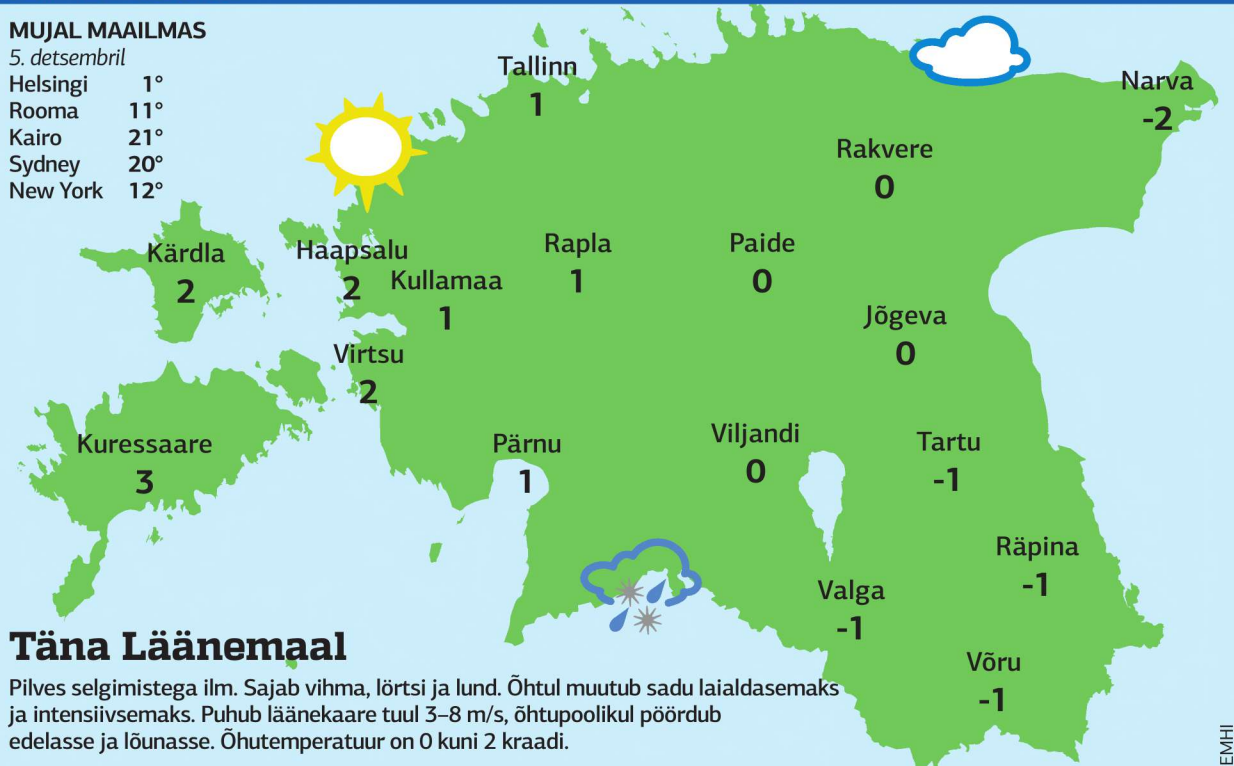
KAIRE REILJAN

ARVO TARMULA

ILMAENNUSTUS

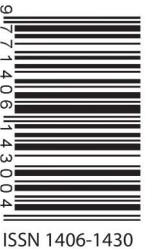
MUJAL MAAILMAS
5. detsembril
Helsingi 1°
Rooma 11°
Kairo 21°
Sydney 20°
New York 12°

Täna Läänemaal

Pilves selgimistega ilm. Sajab vihma, lörtsi ja lund. Õhtul muutub sadu laialdasemaks ja intensiivsemaks. Puhub läänekaare tuul 3–8 m/s, õhtupoolikul pöördub edelasse ja lõunasse. Õhutemperatuur on 0 kuni 2 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	öö päev	Reede	öö päev	Laupäev	öö päev
loode-, läänetuul 4–8 m/s	-3°...3°	lääne-, kagutuul 3–12 (15) m/s	-3°...2°	lõuna-, edelatuul 7–12 (15) m/s	1°...5°	lõuna-, kagutuul 7–12 (17) m/s	2°...3°

VAATA KA
WWW.LE.EE

1 kuu	9,00 eurot	7 kuud	53,90 eurot
2 kuud	18,00 eurot	8 kuud	61,60 eurot
3 kuud	23,10 eurot	9 kuud	69,30 eurot
4 kuud	30,80 eurot	10 kuud	77,00 eurot
5 kuud	38,50 eurot	11 kuud	84,70 eurot
6 kuud	46,20 eurot	12 kuud	92,40 eurot

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

www.le.ee tel 473 7222

Sõlmi nüüd pangas e-arve
püsimakse leping ja maksa kuu
eest ainult 7,32 eurot

Autoklaas katki? Meie saame Teid aidata.

Küsi infot: +372 558 7177

Autoklaaside kivitäkete parandus ja klaasipragude peatamine.

Esiklaasi täkete parandus alates 40 € täke

Klaasipragude peatamine 25 €

Autoklaaside kahjukäsitlemine ja müük

Kui kivitäke parandus esiklaasil ei ole võimalik vahetame katkise klaasi välja. Omame Sekurit Partner kvaliteedimärki, mis on juhtiva autoklaaside tootja Saint-Gobain garantii, et töö saab tehtud kvaliteetselt.

Ummacar Auto OÜ
Oja 7, Haapsalu, Läänemaa
ummacarauto@gmail.com
www.ummacar.ee

Rannarootsi Keskuse
kaupluses

EHTED JA KELLAD

KULLASSEPATÖÖDE

VASTUVÕTT

laupäeval,

9. detsembril

kell 13–15

E-L 10–19, P 10–18

RAAMID kuni
-50%

KLAASID kuni
-30%

Nägemise kontroll ja prillide valmistamine
ostjale TASUTA.

Karja 7, Haapsalu, tel. 47 34 737 • Avatud: E-R 10–18, L 10–16, P suletud

Külasta kauplusi või osta e-poest
www.normanoptika.ee

norman
optika
NÄGEMISE HEAKS

RAKVERE TEATER

Kalju Kangur

TIMBU-LIMBU

Muusikaline lastelugu kõigile, kes armastavad
talvel lund süüa

Lavastaja
Urmes Lennuk

K, 17. jaan kell 13 Lihula kultuurimajas
E, 12. veebr kell 12 Haapsalu kultuurikeskuses

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

Raja K.T.
blokkite

OSTAME
küttepuitu, virnastatud ja kasvavat
võsa, raieõigust ning metsakinnistuid.
TEOSTAME
kraavi- ja põlluservade võsast
puhastamist giljotiiniga.

Võta julgelt ühendust telefonil 504 8655 või saada e-kiri info@rajakt.ee
www.rajakt.ee

ARSIS
esitleb:

„Veerand sajandit
koos sõpradega”

Arsise kellade ansambli
jõulukontserdid

Haapsalu | Pärnu | Tallinn | Viljandi | Tartu

R, 22. detsember kl 18
Haapsalu Toomkirik

Solist Ivo Posti (kontratenor)

Piletid Piletilevist, Piletimaailmast
ja enne kontserti kohapealt

www.arsis.ee

Ivo Posti